

tehát, amit a jó színészeknek szeretniük kell.

Csalódtunk a megvalósítás láttán. Hiába a jó szerep, Sinkót és Bujtort csupán a rutin segítette át a feladaton; Pap Évát régen láthatuk ennyire szenvedni egy el nem sajátított szerepben, Sunyovszky Szilvia pedig éppen hogy csak „jelen volt” jeleneteiben. Mindezt, természetesen, elsősorban a rendezőt, Gaál Albertet nem illeti dicséret.

Mert sajnos, nem sok nyomát láthatjuk, hogy a színészeket vezette volna valaki. Hogy a ritmust — s az oly fontos ritmusváltásokat — megfontolt tudatossággal diktálta volna nekik, összehangolva egyéniségeiket. Mindenki játssza a maga szerepét, ahogy tudja, a saját feje után. Totyog a cselekmény, lötyög a jelenet, lanyhul az érdeklődésünk: így ugyanis minden „meglepetésszerű” váltást, játékból komolyba fordulást előre kitalálunk.

Némi árnyat kénytelenek vagyunk külön a forgatókönyv írójára is vetni: a *Feltételes vallomásokból* (elképzelhető, hogy nem a filmre író, hanem „egyáltalában” a televízió álszeméremessége miatt) fura módon elmaradt — nem egyéb, mint a címet adó „feltételes vallomás”. Az ugyanis eredetileg, a Kamondy novellában, két meztelen ember között hangzik el, fürdőszobában. (Hogy világos legyen: nem annyira a meztelenséget, mint inkább a szeretetre és szerelemre vágyó ember *csakugyan meggyőző vallomását* hiányolom...)

CSALA KÁROLY

A júniusi Nézőpontról

Bár a Nézőpont még új műsornak számít a képernyőn, nem keveset töprengtünk már e havonta jelentkező, kulturális „tévéfolyóirat”-on. Nyilván azért is, mert azelőtt nem volt ehhez hasonló sem, és mert kulturális (nemcsak színházi!) tévériporterek, -műsorvezetők nemigen nevelődhetek fel. Ilyen okai lehetnek annak, hogy például a májusi Nézőpont — mert hogy „belevaló” témák kerültek össze, remek „alanyok”, akiket tulajdonképpen kérdezni sem igen kellett — egészen kitűnő volt, ugyanakkor láthattunk, hallhattunk olyan „számok”-at is, amelyek nem közelítették, inkább távolítottak bennünket a magyar kulturális élet gondjaitól és lehetőségeitől.

Akárhonnán nézzük is, a júniusi Nézőpont elfogadható volt. Nem igazán izgalmas — sem témáit, sem szerkesztését, s a képernyőn való megjelenítését illetően — de olyan sem, hogy valóban bosszankodnunk kellett volna rajta. Egy viszonylag új tévéműsor próbálta most ki eszközélt és munkatársait.

Három nagy riportból állt össze a Nézőpont háromnegyed órája, és a leghosszabb — s viszonylag legerősebb — az volt, amely azt vizsgálta, vajon az Állami Operaház (amely tudvalevően „szolgáltató üzem”) akar és tud-e tekintettel lenni a fiatal, kezdő énekesek fejlődésének pedagógiai szempontjaira? Hogy — túl az „üzemi” érdekeken — mennyiben „műhely” és (Mikó András kifejezésével) „laboratórium” is Operaházunk? Nem azért tetszett ez a „tévé-esszé” elemelvel színezett riport, mert hosszú volt — az az érzésünk; ha valamivel rövidebb, akkor hatásosabb lehetett volna! — hanem mert szintén exponálta a problémákat. A megszólaltatottak többsége nem köntörfalazott — illetve, aki mégis mellébeszélte, azt az operatőr (rendező, szerkesztő, stáb) finoman bár, de rögtön minősítette. (Nem egyszer azzal, hogy hagyta többet mondani, mint szeretett volna.) Sejtteni engedte a riport, hogy — mert ellentétes érdekek vannak és mert nem mindig és szükségképpen a közérdek az intézmény alapérdeke — a „laboratóriumi” vonatkozások időnként elisikkadnak. Pedig ezzel elisikkadhatnak, s rutin-énekesekké degralálódnak a holnap esetleges művészei...

A júniusi műsorban láthattunk — „olvashattunk”, tanulmányozhattunk — egy, a mai magyar plakátművészet (s a plakátokkal kapcsolatos kultur- és kereskedelempolitikai gyakorlat) helyzetével foglalkozó riportot is. Sok újat ebből nem tudhattunk meg: az igaz „újdonságot” itt Miklós Pálnak — az ismert és jeles esztétának — „tévé-személyiségként” való bemutatkozása jelentette. Miklós vonzón tud beszélni — kellemesen, mégis mentesen a tévénkben megszokott, szennilis „benézlgő” hangnemtől. Helyes volna hát máskor is láttatni őt, esetleg igényes művészeti műsorok vezetőjeként.

A legutóbbi Nézőpont harmadik riportjátékát egy Cannes-i összeállítást jelentett be Erdi Sándor, a szintén jó értelemben kellemes — műsorvezető. Talán ha Bán Róbert a filmszótival eredményeiről és kérdőjeleiről beszélget valakivel — miközben kockákat látunk a fesztivál legjellemzőbb filmjeiből és külsőségeiről — többet profitáltunk volna, így utólag. (Miután a lapokban már sokat olvashattunk Cannes-ról, és részben nyilatkozatokat is azoktól, akiket Bán megszólaltatott.) Talán ha vitázóbb, ha érdekesebben kérdező — és szebben beszélő — riporter szerepelt volna, mint Bán... Mindenesetre: ez a riport nem adott érdekes képet a legutóbbi Cannes-i fesztiválról és — ami a lényeg lett volna — annak tanulságairól...

Nem volt érdektelen a Nézőpont legutóbbi adása, de nem mondhatjuk sem azt, hogy sokszíndű „kaleidoszkóp”-ot láttunk, sem azt, hogy egy „nagyriport” költötte volna le intenzíven az érdeklődésünket. Pedig a kultúra világa mindenfajta megközelítésre — és műfajra — jó lehetőségeit ad.

ANTAL GÁBOR